

Věc T-307/01

Jean-Paul François

v.

Komise Evropských společenství

„Úředníci – Disciplinární režim – Zařazení na nižší služební stupeň – Smlouva
o ostraze budov Komise – Přiměřená lhůta – Trestní řízení –
Žaloba na náhradu škody“

Rozsudek Soudu (pátého senátu) ze dne 10. června 2004 II - 1674

Shrnutí rozsudku

1. *Úředníci – Disciplinární režim – Disciplinární řízení – Lhůty stanovené článkem 7 přílohy IX – Povinnost správy jednat v přiměřené lhůtě – Nedodržení – Důsledky (Služební řád, příloha IX, článek 7)*

II - 1669

2. *Úředníci – Disciplinární režim – Zahájení disciplinárního řízení – Promlčecí lhůta – Nedostatek – Povinnost správy jednat v přiměřené lhůtě – Nedodržení – Důsledky (Služební řád, články 86 až 89; příloha IX)*
3. *Úředníci – Disciplinární režim – Disciplinární řízení – Disciplinární a trestní řízení vedená zároveň ohledně stejných skutků – Povinnost správy přijmout konečné rozhodnutí o situaci úředníka až po pravomocném rozhodnutí trestního soudu (Služební řád, článek 88 pátý pododstavec; příloha IX, čl. 7 druhý pododstavec)*
4. *Úředníci – Disciplinární režim – Disciplinární řízení – Disciplinární a trestní řízení vedená zároveň ohledně stejných skutků – Účel přerušení disciplinárního řízení – Povinnost dodržovat skutková zjištění trestního soudu – Možnost kvalifikovat tato skutková zjištění s ohledem na pojem disciplinární provinění (Služební řád, čl. 88 pátý pododstavec)*
5. *Úředníci – Práva a povinnosti – Zneužití smlouvy o ostraze za účelem zaměstnání spolupracovníka přiděleného k administrativním úkolům – Obecně rozšířená praxe, aniž by sama o sobě měla podvodný charakter – Nedostatek oznámení a distancování se – Porušení služebních povinností – Nedostatek, pokud jde o úředníka kategorie B (Služební řád, článek 11)*
6. *Úředníci – Žaloba – Žaloba na náhradu škody – Zrušení napadeného aktu nezajišťující přiměřenou náhradu nemajetkové újmy – Nemajetková újma způsobená disciplinárním řízením stíženým vadami (Služební řád, článek 91)*

1. Je sice pravda, že striktní lhůty stanovené v článku 7 přílohy IX řádu pro průběh disciplinárního řízení mohou být prodlouženy, nicméně vyjadřují pravidlo řádné správy, jehož účelem je v zájmu jak správy, tak úředníků zabránit neodůvodněnému prodloužení v přijetí rozhod-

nutí, kterým se uzavírá disciplinární řízení. Disciplinární orgány jsou tudíž povinny vést disciplinární řízení pečlivě a jednat tak, aby každý další akt byl přijat v přiměřené lhůtě ve vztahu k aktu předcházejícímu. Nedodržení této lhůty, které může být posouzeno jen

v závislosti na zvláštních okolnostech věci, může přivodit neplatnost aktu přijatého mimo tuto lhůtu.

výkon práv na obhajobu úředníkem mohou být zvláště obtížné, uplynula-li dlouhá doba mezi okamžikem, kdy k těmto skutečnostem a k tomuto jednání došlo, a začátkem disciplinárního šetření.

(viz bod 47)

(viz body 48–49)

2. I v případě neexistence promlčecí lhůty stanovené v řádu v jeho člancích 86 až 89 a v jeho příloze IX, jsou disciplinární orgány, zejména od okamžiku, kdy se správa dozvěděla o skutečnostech a jednání, které by mohly tvořit porušení služebních povinností úředníka, povinny jednat tak, aby k zahájení řízení, které má vyústit v přijetí sankce, došlo v přiměřené lhůtě. Nedodržení této lhůty, které závisí na zvláštních okolnostech věci, může vést k protiprávnosti disciplinárního řízení zahájeného správou zvláště opožděně a mít za následek zrušení sankce přijaté v tomto řízení.

3. Článek 88 pátý pododstavec řádu zakazuje orgánu oprávněnému ke jmenování přijmout konečné rozhodnutí v oblasti disciplinární o situaci dotčeného úředníka týkající se skutečností, které byly zároveň předmětem trestního řízení, do doby, než rozhodnutí trestního soudu nabude právní moci. Tento článek tudíž neposkytuje uvedenému orgánu žádnou diskreční pravomoc na rozdíl od čl. 7 druhého pododstavce přílohy IX řádu, podle kterého může disciplinární komise rozhodnout v případě stížání před trestním soudem, že je namíste odložit vydání jejího stanoviska až do doby vynesení rozhodnutí soudem.

(viz bod 59)

Zásada právní jistoty by byla zpochybněna, pokud by správa mimořádně oddalovala zahájení disciplinárního řízení. Jak posouzení skutečností a jednání, které mohou tvořit disciplinární pochybení, ze strany správy, tak

4. Článek 88 pátý pododstavec řádu existuje z dvojího důvodu. Jednak tento

článek odpovídá snaze nedotknout se postavení dotčeného úředníka v rámci trestního stíhání, které bylo proti němu zahájeno kvůli skutkům, které jsou rovněž předmětem disciplinárního řízení uvnitř orgánu. Krom toho, přerušení disciplinárního řízení do doby ukončení trestního řízení zároveň umožňuje vzít v úvahu v rámci disciplinárního řízení skutková zjištění trestního soudce poté, co se jeho rozhodnutí stane pravomocným. Článek 88 pátý pododstavec řádu totiž zakotvuje zásadu, podle které „trestní řízení přerušuje řízení disciplinární“, která je odůvodněna zejména skutečností, že vnitrostátní trestní soudy mají významnější vyšetřovací pravomoci než orgán oprávněný ke jmenování. V případě, že tytéž skutky mohou zakládat naplnění skutkové podstaty trestného činu a porušení služebních povinností úředníka, správa je vázána skutkovými zjištěními trestního soudu v rámci trestního řízení. Jakmile tento soud provede skutková zjištění v projednávaném případě, správa může provést jejich právní kvalifikaci s ohledem na pojem disciplinárního provinění a zejména ověřit, zda zakládají porušení povinností plynoucích ze služebního řádu.

(viz bod 75)

5. Je neodůvodněné vytýkat úředníkovi kategorie B, jehož funkce jsou podle čl. 5 odst. 1 řádu výkonné a vedoucí, ale ne řídicí, které odpovídají funkcím svěřeným úředníkům kategorie A, že porušil služební povinnosti již tím, že neoznámil, že spolupracovník vykonávající čistě administrativní povinnosti byl placen společností, jež byla úspěšným uchazečem o zakázku na ostrahu nebo tím, že se od toho vhodnými prostředky nedistancoval, pokud tato praxe, která byla organizována různými službami orgánu, byla obecně rozšířená, dalo k ní podnět vedení orgánu a, byť byla protiprávní, neměla sama o sobě podvodný charakter.

(viz body 92–93)

6. Až na výjimečné okolnosti představuje zrušení rozhodnutí napadeného úředníkem samo o sobě přiměřené a v zásadě pro náhradu nemajetkové újmy, kterou tento úředník mohl utrpět, dostačující odškodnění.

Pokud naopak v rámci disciplinárního řízení různá správní stanoviska a rozhodnutí obsahovala obvinění proti žalobci, která se ukázala jako neodpoví-

dající skutečnosti, orgán zahájil disciplinární řízení v rozporu se zásadou přiměřené lhůty, přičemž disciplinární řízení nadto trvalo až do uložení sankce tři roky a nebylo přerušeno do ukončení trestního řízení zahájeného proti žalobci, je třeba se domnívat, že všechny tyto okolnosti způsobily žalobci zásah do jeho pověsti a narušení jeho soukromého života a přivedly ho do stavu dlouhotrvající nejistoty, což mu způsobilo nema-

jetkovou újmu, která není vhodným způsobem odškodněna zrušením napadeného rozhodnutí, jelikož jeho následkem není retroaktivní odčinění této újmy.

(viz bod 110)